

На основу члана 15. став 3. члана 17. став 4. и члана 65. став 11. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 76/05 и 100/07– аутентично тумачење, 97/08 и 44/10) и члана 84. став 1. тачка 15) подтачка (10) Статута Универзитета одбране у Београду („Службени војни лист“, број 24/11), Сенат Универзитета одбране доноси

П Р А В И Л Н И К

О КАДЕТСКОМ ОДНОСНО СТУДЕНТСКОМ ВРЕДНОВАЊУ КВАЛИТЕТА СТУДИЈА И ПЕДАГОШКОГ РАДА НАСТАВНИКА

1. Уводна одредба

Члан 1.

Овим правилником уређују се области, методе и стандарди поступка вредновања квалитета студија, наставног процеса, као и педагошког рада наставника на Универзитету одбране у Београду (у даљем тексту: Универзитет) и високошколских јединица у његовом саставу (у даљем тексту: високошколске јединице) од стране кадета и студената, као и начин чувања документације и коришћења резултата вредновања.

Кадетско односно студентско вредновање квалитета студија и педагошког рада наставника одвија се у складу са Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа („Службени гласник РС“, број 106/06).

Правила утврђена овим правилником су заједничка правила о кадетском односно студентском вредновању квалитета студија на високошколским јединицама Универзитета и примењују се за вредновање свих врста и нивоа студија, као и педагошког рада наставника на високошколским јединицама.

2. Циљ вредновања

Члан 2.

Основни циљ кадетског односно студентског вредновања је утврђивање мишљења кадета односно студената у погледу квалитета студија у појединим областима вредновања, а ради праћења, обезбеђења, контроле и унапређења квалитета студија на Универзитету и високошколским јединицама, у складу са Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа.

Кадетско односно студентско вредновање квалитета студијских програма, наставе и услова рада усмерено је на прикупљање њиховог мишљења о студијским програмима које се узима у обзир приликом акредитације студијских програма и у поступку самовредновања Универзитета и високошколских јединица.

Циљ кадетског односно студентског вредновања педагошког рада наставника и сарадника јесте утврђивање мишљења кадета односно студената о педагошком раду наставника и сарадника које се узима у обзир приликом формирања оцене о резултатима њиховог педагошког рада у поступку њиховог избора у одговарајуће звање наставника, односно сарадника.

Резултати кадетског односно студентског вредновања користе се и за редовно праћење и контролу квалитета наставног процеса као део опште политике у области обезбеђења квалитета високог образовања на Универзитету.

3. Области вредновања

Члан 3.

Области кадетског односно студентског вредновања јесу:

- 1) студијски програми;
- 2) наставни процес;
- 3) педагошки рад наставника и сарадника;
- 4) уџбеници и литература;
- 5) рад стручних служби;
- 6) простор и опрема.

4. Начела вредновања

Члан 4.

Спровођење поступка кадетског односно студентског вредновања квалитета студија засновано је на следећим начелима:

- 1) начело добровољности;
- 2) начело анонимности;
- 3) начело неутралности;
- 4) начело заштите дигнитета лица чији је рад предмет вредновања.

Кадети односно студенти добровољно приступају вредновању.

У поступку вредновања обезбеђује се анонимност кадета односно студената.

Лица која спроводе поступак вредновања не смеју изражавати своје вредносне ставове нити на било који други начин утицати на мишљење кадета односно студената, а лице чији се рад оцењује не сме бити присутно на месту на којем се спроводи поступак вредновања.

Приликом спровођења и објављивања резултата вредновања мора се штитити дигнитет лица чији је рад био предмет вредновања.

Начела поступка вредновања обавезују све органе управљања, стручне органе и тела Универзитета и високошколских јединица, као и све кадете односно студенте и наставно и ненаставно особље.

5. Одбор за организовање и спровођење кадетског односно студентског вредновања

Члан 5.

Наставно-научно веће високошколске јединице образује Одбор за организовање и спровођење кадетског односно студентског вредновања (у даљем тексту: Одбор) који чине представници наставног и ненаставног особља, кадета и студената.

Одлуком о образовању Одбора утврђује се број чланова, делокруг и начин рада Одбора, као и друга питања од значаја за његов рад.

Предлог чланова Одбора из реда кадета утврђују кадетски парламенти високошколских јединица.

Одбор припрема упитник, спроводи поступак вредновања, води записник о спровођењу вредновања и припрема извештај о резултатима вредновања.

Поред чланова Одбора, у спровођењу поступка вредновања могу да учествују и запослени у стручним службама које је декан писаним путем на то овластио.

6. Надзор над кадетским односно студентским вредновањем

Члан 6.

Надзор над кадетским односно студентским вредновањем квалитета студија обавља Комисија за обезбеђење квалитета Универзитета одбране (у даљем тексту: Комисија Универзитета), односно Комисија за обезбеђење квалитета високошколске јединице (у даљем тексту: Комисија).

Надзор над вредновањем квалитета студија обухвата праћење свих активности које се предузимају приликом спровођења поступка вредновања, утврђивања резултата вредновања и отклањања уочених слабости ради побољшања квалитета студија.

У току надзора над вредновањем квалитета, комисије Универзитета и високошколских јединица испитују: да ли је успостављен адекватан систем вредновања; који се методи вредновања примењују; да ли се поступак вредновања спроводи у складу са начелима утврђеним овим правилником; и да ли се спроводи правовремено; да ли се кадетска односно студентска евалуација спроводи унутар свих наставних јединица за све студијске програме и све наставне предмете, управе, администрације, као и услове рада и укупног амбијента; да ли су евалуацијом педагошког рада наставника обухваћени сви наставници; који се облици и инструменти кадетске односно студентске евалуације спроводе; да ли се прикупљени подаци обрађују и презентују на одговарајући начин; да ли се организују расправе о закључцима резултата кадетске односно студентске евалуације и да ли се и које корективне мере предузимају ради отклањања уочених слабости и побољшања квалитета студија на основу закључака резултата кадетске односно студентске евалуације.

Комисија Универзитета је дужна да Сенату Универзитета достави годишњи извештај о укупним резултатима надзора из става 2. овог члана, као и да високошколским јединицама достави појединачни извештај о резултатима надзора који се односе на сваку високошколску јединицу.

7. Методи и инструменти вредновања

Члан 7.

Основни метод кадетског односно студентског вредновања квалитета студија је анкетирање.

Анкетирање кадета односно студената спроводи се у складу са правилима о анкетирању јавног мњења.

Анкетирање, по правилу, спроводи се као вођено групно анкетирање у писаној форми.

Члан 8.

Анкетирање кадета односно студената спроводи се путем упитника који садрже питања (тврдње) са понуђеним одговорима и отворена питања која кадетима односно студентима пружају могућност да изнесу свој став, мишљење, коментаре, запажања и предлоге.

Упитник садржи питања на која одговори могу да пруже информације о квалитету студијског програма, процеса наставе, услова рада и педагошког рада наставника.

Обавезна садржина упитника за вредновање студијских програма, наставе и услова рада, као и за вредновање педагошког рада наставника прописана је обрасцима 1, 2 и 2А који су саставни део овог правилника.

Члан 9.

Упитници обавезно садрже: предмет вредновања, датум попуњавања, податке о кадету односно студенту (одсек, смер, студијска група и година студија) и упутство за попуњавање упитника.

Упутство за попуњавање упитника обавезно садржи наводе о циљу анкетирања и објашњење скале оцењивања, као и наводе о добровољности и анонимности анкетирања.

Упитник за вредновање студијских програма, наставе и услова рада садржи шест обавезних питања чија је садржина наведена у Упитнику за вредновање студијских програма, наставе и услова рада (Образац 1).

Упитник за вредновање педагошког рада наставника и сарадника има 15 обавезних питања чија је садржина наведена у Упитнику за вредновање педагошког рада наставника и сарадника (Образац 2).

Члан 10.

Упитник за вредновање педагошког рада наставника и сарадника обухвата петостепену скалу, при чему је оцена пет највиша а оцена један најнижа.

Упитник за вредновање студијских програма, наставе и услова рада обухвата тро-степену скалу у оцењивању са понуђеним одговорима „да“, „делимично“ и „не“.

8. Узорак испитаника

Члан 11.

Анкетирањем су, по правилу, обухваћени сви кадети односно студенти или највећи број њих са одређеног одсека, смера и године студија.

Надлежни орган високошколске јединице може одлучити да се анкетирање кадета односно студената на одређеном одсеку, смеру односно години студија спроведе на репрезентативном узорку испитаника.

Узорак мора обухватити најмање 30 одсто кадета односно студената са одређеног одсека, смера односно године студија.

9. Поступак анкетирања

Члан 12.

Високошколске јединице су дужне да својим актима детаљно уреде поступак анкетирања, начин обраде, коришћења и презентовања података у складу са начелима кадетског односно студентског вредновања утврђеним овим правилником.

Кадети односно студенти морају бити благовремено информисани о начину и времену спровођења анкетирања и мора им се оставити довољно времена за попуњавање упитника.

Анкетирање Упитником за вредновање студијских програма, наставе и услова рада спроводи се најкасније при упису наредне године студија за сваки одржани курс наставе на свим годинама студија са циљем да се анкетирају сви или што већи број кадета односно студената. Добијени резултати се користе за евалуацију студијских програма, наставе и услова рада.

Кадетско односно студентско вредновање педагошког рада наставника и сарадника спроводи се сваке школске године у редовном термину наставе, у семестру у коме се окончава настава из одређеног предмета. Кадети односно студенти вреднују педагошки рад сваког наставника и сарадника за сваки предмет посебно.

10. Извештај о резултатима вредновања

Члан 13.

Након спроведеног поступка кадетског односно студентског вредновања, Одбор обрађује податке, анализира их и припрема извештај о резултатима вредновања.

Одбор за спровођење кадетског односно студентског вредновања подноси Декану високошколске јединице извештај о укупним резултатима анкетирања, као и посебне извештаје о резултатима вредновања педагошког рада за сваког наставника и сарадника чија је садржина наведена у индивидуалном статистичком извештају о вредновању педагошког рада наставник Универзитета одбране у Београду (Образац 2А).

Извештај о резултатима кадетског односно студентског вредновања састоји се из општег и посебног дела.

У општи део извештаја уносе се општи подаци који се односе на организовање и спровођење поступка кадетског односно студентског вредновања, а посебан део извештаја чини статистички приказ појединачних извештаја за сваког наставника и сарадника чији се педагошки рад вредновао, и то за сваки предмет посебно. На крају извештаја даје се преглед укупне просечне оцене сваког наставника и сарадника.

Посебан део извештаја о резултатима вредновања педагошког рада, декан доставља и сваком наставнику односно сараднику чији је педагошки рад био предмет анкетирања.

Извештај Одбора декан презентује наставно-научном већу високошколске јединице у складу са чланом 4. став 1. овог правилника.

Високошколска јединица је дужна да Комисији Универзитета достави извештај о резултатима кадетског односно студентског вредновања у року од седам дана од дана одржавања седнице наставно-научног већа на којој је извештај Одбора презентован.

Извештај садржи резултате вредновања са примерцима упитника и податке о предложеним мерама за унапређење квалитета.

На основу извештаја Одбора за организовање и спровођење поступка кадетског односно студентског вредновања, Комисија Универзитета припрема годишњи извештај о резултатима кадетског односно студентског вредновања који доставља Сенату Универзитета на разматрање.

11. Чување документације

Члан 14.

Извештај и целокупна документација о спроведеном поступку кадетског односно студентског вредновања обезбеђују се и чувају на високошколској јединици, на начин прописан њиховим општим актом, а по потреби односно на захтев ректора достављају се Универзитету.

Документа из става 1. овог члана високошколска јединица обезбеђује и у електронској форми.

Сви подаци о анкетирању (попуњени анкетни листови, обрађени подаци, извештаји и др.) морају бити заштићени од неовлашћеног приступа трећих лица и морају се чувати најмање три године.

12. Завршна одредба

Члан 15.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном војном листу“.

РЕКТОР
генерал-мајор
проф. др Миодраг Јевтић, с.р.

**УПИТНИК ЗА ВРЕДНОВАЊЕ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА,
НАСТАВЕ И УСЛОВА РАДА**

Упитник попунити заокруживањем одговарајуће тврдње која изражава Ваш став на постављено питање и уписивањем коментара у понуђени простор. Упитник је анониман!

Подаци о кадету односно студенту
Одсек, смер и студијска група
Година студија

Студијски програм _____

Упитник

Р.бр.	Питања	Одговори		
1.	Да ли сте задовољни студијским програмом?	да	делимично	не
	Коментар – предлог:			
2.	Да ли сте задовољни садржином предмета на студијском програму који сте уписали?	да	делимично	не
	Коментар – предлог:			
3.	Да ли сте задовољни распоредом часова?	да	делимично	не
	Коментар – предлог:			
4.	Да ли сте задовољни радним условима (опрема, хигијена, температура, осветљење)	да	делимично	не
	Коментар – предлог:			
5.	Да ли сте задовољни опремљеношћу и радом библиотеке?	да	делимично	не
	Коментар – предлог:			
6.	Да ли сте задовољни радом кадетске службе?	да	делимично	не
	Коментар – предлог:			

**УПИТНИК ЗА ВРЕДНОВАЊЕ
ПЕДАГОШКОГ РАДА НАСТАВНИКА И САРАДНИКА**

Упитник попунити заокруживањем оцене за сваки елемент педагошког рада наставника и сарадника и уписивањем коментара у понуђени простор.

Упитник је анониман!

Подаци о кадету односно студенту

Одсек, смер и студијска група

Година студија

Предмет: _____

Наставник односно сарадник _____

Р.бр	Елементи за оцењивање	Оцена				
1.	Редовност одржавања наставе					
	А) предавања	1	2	3	4	5
	Б) вежбе	1	2	3	4	5
	В) консултације	1	2	3	4	5
2.	Долази на час добро припремљен	1	2	3	4	5
3.	Јасно и разумљиво излаже наставни садржај	1	2	3	4	5
4.	Усаглашава обим градива и темпо предавања	1	2	3	4	5
5.	Градиво излаже прегледно и истиче најбитније	1	2	3	4	5
6.	Корелација градива на предавањима и на вежбама	1	2	3	4	5
7.	Испољава спремност на сарадњу са кадетима и да уважава њихово мишљење	1	2	3	4	5
8.	Подстиче кадете на активност у току наставе	1	2	3	4	5
9.	Има јасно дефинисане критеријуме при проверавању и оцењивању	1	2	3	4	5
10.	Одржава наставу у договореним терминима и без кашњења	1	2	3	4	5
11.	Примењује различите и савремене наставне методе и наставна средства у раду	1	2	3	4	5
12.	Обим и квалитет препоручене литературе је адекватан	1	2	3	4	5
13.	Повезује наставно градиво са праксом	1	2	3	4	5
14.	Оптимистички је расположен и ствара пријатну атмосферу за рад	1	2	3	4	5
15.	Изглед и понашање су му пристојни	1	2	3	4	5

Коментари и предлози:

**ИНДИВИДУАЛНИ СТАТИСТИЧКИ ИЗВЕШТАЈ
О ВРЕДНОВАЊУ ПЕДАГОШКОГ РАДА НАСТАВНИКА
УНИВЕРЗИТЕТА ОДБРАНЕ У БЕОГРАДУ**

Назив високошколске јединице _____

Име, презиме и звање наставника чији рад је вреднован _____

Назив студијског програма _____

Назив и шифра предмета _____

Број кадета односно студената који су учествовали у вредновању наставника на овом предмету _____

Укупан број кадета односно студената који имају обавезу да слушају наставника на овом предмету _____

Р.бр	ТВРДЊЕ	Просечна оцена
1.	Редовност одржавања наставе	
	А) предавања	
	Б) вежбе	
	В) консултације	
2.	Долази на час добро припремљен	
3.	Јасно и разумљиво излаже наставни садржај	
4.	Усаглашава обим градива и темпо предавања	
5.	Градиво излаже прегледно и истиче најбитније	
6.	Корелација градива на предавањима и на вежбама	
7.	Испољава спремност на сарадњу са кадетима и да уважава њихово мишљење	
8.	Подстиче кадете на активност у току наставе	
9.	Има јасно дефинисане критеријуме при проверавању и оцењивању	
10.	Одржава наставу у договореним терминима и без кашњења	
11.	Примењује различите и савремене наставне методе и наставна средства у раду	
12.	Обим и квалитет препоручене литературе је адекватан	
13.	Повезује наставно градиво са праксом	
14.	Оптимистички је расположен и ствара пријатну атмосферу за рад	
15.	Изглед и понашање су му пристојни	
ПРОСЕЧНА ОЦЕНА		

Коментар и предлози: